

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Development of Handouts in Buddhism Subject With It and Stad for Support Social Skills Assertiveness and Learning Achievement for Matthayom Suksa 1

สัญญาณี ตรีผลบุญไญ *

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์ **

ดร.สมเกียรติ พลละจิตต์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบ การสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมการกล้าแสดงออกของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 4) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ระหว่างก่อนและหลังเรียน 5) เปรียบเทียบทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD 2) แบบสอบถามทักษะทางสังคม 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการกล้าแสดงออก 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 5) แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) ความแปรปรวนพหุร่วมทางเดียว (One-Way MANOVA) และความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.63/84.75 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80

2. ทักษะทางสังคมของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : เอกสารประกอบการสอน, การเรียนรู้แบบ LT, การเรียนรู้แบบ STAD, ทักษะทางสังคม, พฤติกรรมการกล้าแสดงออก, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

*ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนชาวสูงสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3. พฤติกรรมการกล้าแสดงออกของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชา พระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชา พระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD มีความแตกต่างกัน

ABSTRACT

The purpose of this research was to 1) to find out the effectiveness of the teaching materials of Buddhism in combination with LT learning and STAD learning for mathayom suksa one students under criterion 80/80 2) to Compare the social skills of students. Study with documentation. 3) to compare the behavior of the students with the teaching materials of the Buddhist teaching with the learning of the Buddhist teaching with LT learning and STAD learning between before and after school. LT and STAD learning between pre and post-study 4) to compare learning achievement The students were taught with the teaching materials of Buddhism, with LT learning and STAD learning between before and after school. 5) To compare the social skills. Daring behavior When studying with the teaching materials of Buddhism, together with LT learning and STAD learning, the samples were first-class students and students with different emotional intelligence (high, medium and low). Secondary education of Rajaprajanugroh School 27, Nongkhai Cluster Random Sampling. The research tools consisted of 1) the teaching materials of the Buddhism course with the students in the second semester of the academic year 2017. LT learning and STAD learning. 2) Social skills questionnaire. 3) Behavioral expressions. 4) Achievement test. And 5) Emotional intelligence. Percentage, mean, standard deviation T-test, one-way MANOVA, and one-way ANOVA.

The results are as follows.

1. The teaching document of Buddhism in combination with LT learning and STAD learning for Mathayomsuksa 1 students. The performance criterion was 84.63 / 84.75, meeting the criteria of 80/80.

2. The social skills of the students who studied with the teaching materials of Buddhism in combination with LT learning and STAD learning after learning was higher than before. At the .01 level of significance.

3. Behavior of student demonstration with teaching materials in Buddhism with LT learning and STAD learning after class was higher than before. At the .01 level of significance.

4. The learning achievement of the students who studied with the teaching materials of the Buddhist teaching with LT learning and STAD learning after class was higher than before. At the .01 level of significance.

5. Social skills Daring behavior And the achievement. The study of students with different levels of emotional intelligence (high, medium and low) when studying with the teaching materials of Buddhism with LT learning and STAD learning are different.

Keywords : Handouts, Learning Together, Student Teams Learning, Social Skills, Assertiveness, Learning Achievement

ภูมิหลัง

ปัจจุบันประเทศไทยได้พัฒนาการจัดการศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และพัฒนาตนเองให้ทันสมัยต่อสถานการณ์ของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขึ้น โดยมีความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 4) ซึ่งการเรียนรู้ในโลกปัจจุบัน ต้องสร้างองค์ความรู้ได้จากสังคมแห่งการเรียนรู้ เมื่ออยู่ในสังคมต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นหลักสำคัญจึงจะพาชีวิตประสบผลสำเร็จ เป็นสุขอย่างแท้จริง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 ได้วางแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ เน้นความสำคัญ ด้านความรู้ คุณธรรมและกระบวนการเรียนรู้ ด้านการประเมินผู้เรียนจากการพัฒนา การเรียนของผู้เรียน ด้านความประพฤติสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ (ลัดดาวรรณ เจริญศักดิ์ศิริ, 2548, หน้า 35)

พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันสังคมอีกสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญและจัดเป็นหนึ่งในสถาบันหลักของประเทศ คือ สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ในสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งเป็นเรื่องของวัตถุความจำเป็นที่คนไทยควรจะเรียนพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็น เรื่องของจิตใจก็ควรจะได้มีความเข้าใจอย่างเพียงพอควบคู่กันไปด้วย พระพุทธศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นและมีคุณประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้เพราะ พระพุทธศาสนามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตตั้งแต่เกิดจนตายทั้งยังมีอิทธิพลครอบคลุมวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยในทุกๆ ด้าน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาจึงไม่เพียงแต่มีผลต่อชาวไทยที่เป็นพุทธศาสนิกชนในด้านจิตใจเท่านั้นแต่ยังมีผลต่อสังคมและวัฒนธรรมไทยส่วนรวมอีกด้วย พระพุทธศาสนาและจริยศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อเสริมสร้างจริยธรรม คุณธรรม ให้เข้ากับเยาวชนเพื่อให้เยาวชนมีการประพฤติปฏิบัติตลอดจนนิสัยและบุคลิกภาพที่ดีงามและในการจัดการเรียนการสอนจึงควรปลูกฝังทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะปฏิบัติและเจตคติ รวมทั้งลักษณะนิสัยที่ดีนานาประการ (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 1-2)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมี ความเป็นไทย ได้กำหนดจุดมุ่งหมายข้อ 1 ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเองมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมอันพึงประสงค์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่ได้กำหนดให้มีมาตรฐานเกี่ยวกับ ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ 12 ปี หรือมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ในกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ สาระที่ 1 ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาไว้ว่าสถานศึกษาควรจัดให้ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธได้เรียนรู้ ประมาณ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อเน้นความเป็นคนดี (กรมวิชาการ, 2546, ก หน้า 8) โดยจัดไว้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

การที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้ได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ได้นั้น สื่อการเรียนการสอนถือว่ามีความสำคัญ เป็นอย่างมาก เพราะสื่อการสอน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ช่วยอธิบายเนื้อหาและทักษะกระบวนการต่างๆ ได้อย่างชัดเจน พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น ช่วยประหยัดเวลา ช่วยถ่ายทอดความคิดระหว่างครูกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้รวดเร็ว สามารถจดจำเรื่องที่เรียนได้นานขึ้น ทั้งก่อให้เกิดเจตคติที่ดีและมีความประทับใจในสิ่งที่เรียน (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ, 2543, หน้า 90)

เอกสารประกอบการสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ชนิดหนึ่งที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ ซึ่งเอกสารประกอบการสอนเป็นเอกสารที่มีเนื้อหาสาระเชิงหลักสูตร สำหรับให้ผู้เรียน และครูศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมตามต้องการ ดังนั้นเอกสารประกอบ การสอน จึงเป็นสื่อที่สื่ออย่างหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอน ตามระดับการเรียนรู้ของแต่ละช่วงชั้น (ปริญญา ฤทธิ์เจริญ, 2541, หน้า 34) เอกสารประกอบการสอนจะเป็นตัวเชื่อมหรือเป็นเครื่องมือการสอนของครูในกระบวนการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนที่สำคัญโดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้แนวทางสำคัญในการจัดการศึกษา โดยเน้นการจัด การเรียนรู้ที่มีความเป็นบูรณาการ (Integration) และมีการสร้างความรู้แบบองค์รวม (Holism) รวมทั้งสร้างลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียน เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 20) ดังนั้นการสร้างเอกสารประกอบการสอนที่ใช้เป็นแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จะช่วยให้ครู นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง (วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์, 2542, หน้า 20-21) และเอกสาร ประกอบการสอนที่ครูสร้างเองโดยนำข้อมูลจากแหล่งวิทยาการต่างๆ มาใช้เป็นเนื้อหาประกอบในบทเรียนจะช่วยให้ การเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยเหตุนี้เอกสารประกอบการสอน จึงเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในปัจจุบัน (จินตนา ไบกาชุยี่, 2547, หน้า 18-19)

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ เหตุผลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือและ เอกสารประกอบการสอน ดังที่กล่าวข้างต้นแล้วจึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้ เอกสารประกอบการสอน เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และศาสนพิธี หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และศาสนสัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อให้นักเรียนเกิด ความคงทนทางการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการพัฒนาการเรียนรู้ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หรือไม่
2. นักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สามารถพัฒนาทักษะทางสังคมในการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร

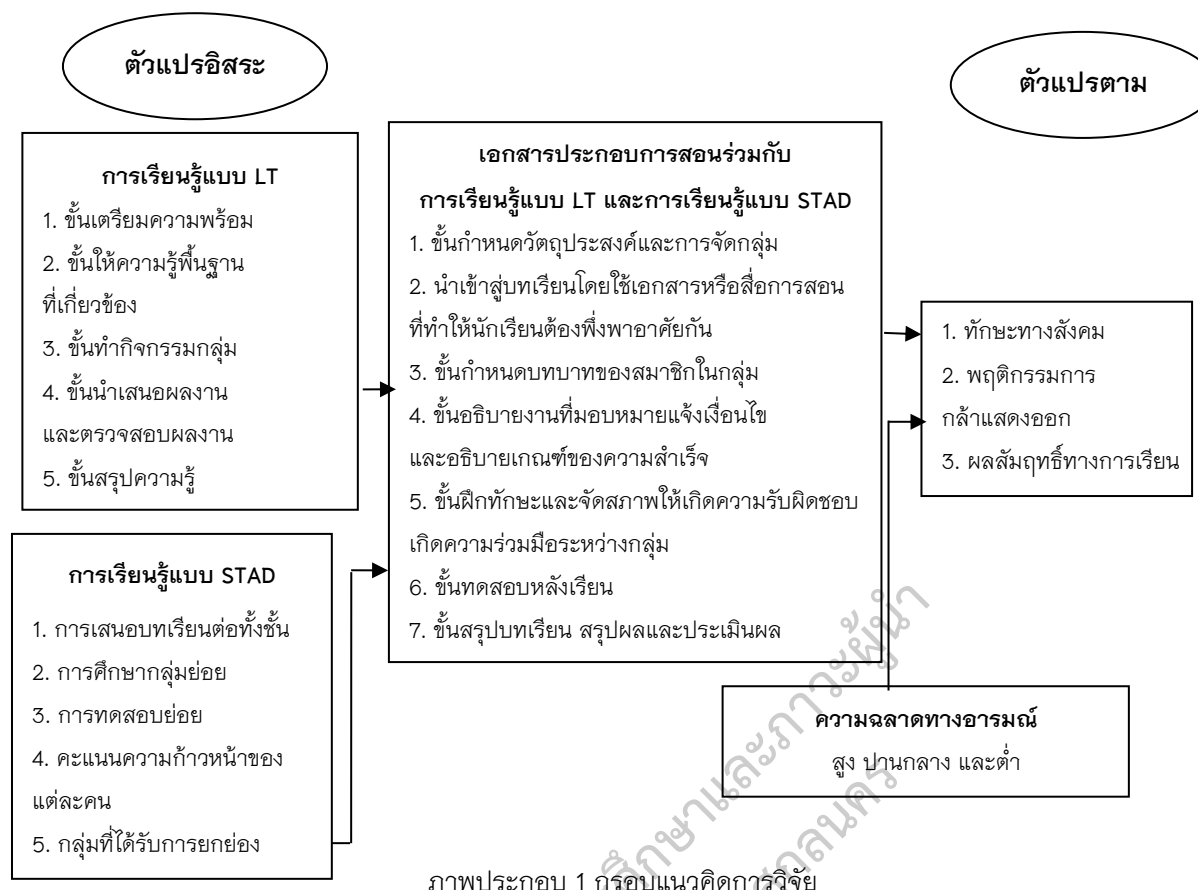
3. นักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบแบบ STAD สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออก สูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
4. นักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบแบบ STAD สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
5. นักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อเรียนด้วยนวัตกรรมเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบแบบ STAD สามารถพัฒนาทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบแบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียน ที่เรียนด้วยเอกสารประกอบ การสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบแบบ STAD ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกล้าแสดงออกของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบแบบ STAD ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบแบบ LT และการเรียนรู้แบบแบบ STAD ระหว่างก่อนและหลังเรียน
5. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบแบบ STAD

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบแบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรม การกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบไตรสิกขาร่วมกับการคิดแบบโยนิโสมนสิการ แสดงดังภาพประกอบ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 มีทั้งหมด 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 170 คน ซึ่งจัดห้องเรียนเป็นแบบคละความสามารถทางการเรียนคือ สูง ปานกลาง และต่ำ อยู่ในห้องเดียวกัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวนนักเรียน 41 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 13 เรื่อง
2. แบบสอบถามทักษะทางสังคม จำนวน 50 ข้อ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการกล้าแสดงออก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
5. แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยและหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคายและโรงเรียนหนองหลวงศึกษา อำเภอเผ่าไร่ จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เขต 21 เพื่อขออนุญาตดำเนินการทดลอง

2. ดำเนินการทดลองให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ LT และเทคนิคการสอนแบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่วางแผนไว้ครั้งละ 1 ชั่วโมง

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความมีทักษะทางสังคม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนระหว่างนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ 2. ค่าเฉลี่ย 3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4. t-test (Dependent Samples) 5. การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุรวมทางเดียว (One – Way MANOVA) 6. ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ค่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.63/84.75 เป็นไปตามเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ คือ 80/80

2. ทักษะทางสังคมของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. พฤติกรรมการกล้าแสดงออกของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ค่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.63/85.38 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงว่า การพัฒนาทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออกและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชา

พระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ซึ่งเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนที่เรียนเก่งคอยช่วยเหลือเพื่อนครุมีหน้าที่ให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาและให้การเสริมแรงด้วยการให้รางวัลเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนร่วมมือกันทำงานส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับ อัญชญา โพธิพลากร (2545, หน้า 131-132) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่เน้นทักษะในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่าชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่เน้นทักษะในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ทักษะทางสังคมของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนรู้โดยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD นั้น นักเรียนได้ฝึกทักษะทางสังคมซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสุรศักดิ์ สุมารัตน์ (2552, หน้า 65) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนในโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ทักษะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. พฤติกรรมการกล้าแสดงออกของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกและแจ้งผลการประเมินการสังเกตพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทุกครั้งที่ได้รับพร้อมทั้งชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานได้ดี เป็นการเสริมแรงให้กับนักเรียนเป็นระยะๆ เด็กได้ฝึกพฤติกรรมการกล้าแสดงออก โดยการปฏิบัติจริงให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำงาน ครูรู้จักยืดหยุ่นได้ในบางโอกาส ไม่เร่งรัดจนเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับอดุลย์ เอี่ยมแจ้งพันธุ์ (2547, หน้า 145-147) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เรื่องสามการและอสมการ อัตราส่วนและร้อยละที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาเลิง อำเภอเมืองหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกดีขึ้น และสอดคล้องกับเฉิน (Chen, 2004, p. 57-A) ได้ศึกษาผลกระทบของการเรียนแบบร่วมมือต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับภาษาต่างชาติของมหาวิทยาลัยในไต้หวัน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนพฤติกรรมการกล้าแสดงออก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยมีการวางแผนในการสอนจากง่ายไปหายาก มีเนื้อหาที่เป็นเอกเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาเกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกนึกคิดต่างๆ อันจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้เรียนได้รับรู้ประสบการณ์หลายๆ อย่างตามแนวทางที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับวิชชุตา อ้วนศรีเมือง (2554, หน้า 74-75) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และ

ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ก่อนเรียนและ หลังเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออกและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD มีความแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 5 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัย จัดกิจกรรมการเรียนรู้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับ การเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ได้ตามความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับวัยและความต้องการของนักเรียนทำให้นักเรียนรู้และทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะสามารถควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนรู้จักเห็นใจผู้อื่นและมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายได้ ซึ่งตรงกับความสำคัญและประโยชน์ของความฉลาดทางอารมณ์สูงจะเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี เมื่อประสบปัญหาก็สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ที่สำคัญคือการพัฒนาสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับสุรศักดิ์ สุมารัตน์ (2552, หน้า 65) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนในโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มีทักษะทางสังคมในระดับสูง ปานกลางและต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ และโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำเอาผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำหรับครูผู้สอนที่จะนำเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ควรวางแผนและเตรียมตัวให้พร้อมก่อนทำการเรียนการสอน

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD อาจจะสามารถนำไปปรับปรุงและใช้กับเนื้อหาอื่นๆ และนักเรียนชั้นอื่นๆ ได้

1.3 ในการทำกิจกรรมควรให้นักเรียนได้ฝึกและทำด้วยตนเองเพื่อเป็นการฝึกทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออกได้อีกทางหนึ่ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อให้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.2 ควรมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนาด้วยเอกสารประกอบการสอนแบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ในเนื้อหาอื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ โดยใช้กระบวนการวิจัยและทดลอง

2.3 ควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก ในหน่วยการเรียนรู้อื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- จินตนา ไบกาชุกี. (2547). *หลักเกณฑ์ในการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ใน เอกสารประกอบการประชุมการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม*. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2543). *เทคโนโลยีทางการศึกษาทฤษฎีและการวิจัย*. กรุงเทพฯ : อินเดียนสโตร์.
- ปริญญา ฤทธิเจริญ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ลัดดาวรรณ เจริญศักดิ์ศิริ. (2548). *การวิจัยเพื่อประเมินความเชื่อมโยงระหว่างนวัตกรรมการเรียนการสอนและคุณลักษณะการเป็นคนดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิชชุดา อ้วนศรีเมือง. (2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุรศักดิ์ สุมารัตน์. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. เพชรบุรี : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อดุลย์ เขี่ยมแจ่มพันธ์. (2547). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เรื่องสามการและอสมการ อัตราส่วนและร้อยละที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัญชญา โพธิพลากร. (2545). *การพัฒนาชุดการเรียนคณิตศาสตร์ที่เน้นทักษะในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร.
- Chen. (2004). "A Study of the Effects of Coorative Learning Strategies on Student Achievement in English as a Foreign Language in Taiwan College". *Dissertation Abstrace International*. 65(1) : 57-A; July.